

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 10.3.2015
COM(2015) 125 final

2012/0084 (COD)

**SPOROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU**

v skladu s členom 294(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije

v zvezi s

**stališčem Sveta glede sprejetja uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi
Uredbe (ES) št. 223/2009 o evropski statistiki**

(Besedilo velja za EGP in Švico)

**SPOROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU**

v skladu s členom 294(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije

v zvezi s

**stališčem Sveta glede sprejetja uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi
Uredbe (ES) št. 223/2009 o evropski statistiki**

(Besedilo velja za EGP in Švico)

1. OZADJE

Datum predložitve predloga Evropskega parlamenta in Sveta (dokument COM(2012) 167 final – 2012/0084 COD):	17. april 2012
Datum mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora:	n. r.
Datum stališča Evropskega parlamenta, prva obravnava:	21. november 2013
Datum predložitve spremenjenega predloga:	n. r.
Datum sprejetja stališča Sveta:	5. marec 2015

2. CILJ PREDLOGA KOMISIJE

Predlog poziva k reviziji obstoječega osnovnega pravnega okvira za evropsko statistiko, s katero bi se prilagodil političnim potrebam in izzivom, nastalim za evropsko statistiko zaradi nedavnega razvoja svetovnega gospodarstva. Glavni cilj je nadaljnja krepitev upravljanja evropskega statističnega sistema za ohranitev njegove visoke verodostojnosti in za ustrezen odziv na potrebe po podatkih, ki izhajajo iz okrepljenega usklajevanja gospodarskih politik v Evropski uniji. Štirje bolj specifični cilji, ki prispevajo k temu cilju, so: okrepitev strokovne neodvisnosti nacionalnih statističnih organov; pojasnitev usklajevalne vloge nacionalnih statističnih uradov (NSU) v nacionalnih statističnih sistemih; vzpostavitev „zavez za zaupanje v statistiko“ in izboljšanje dostopa do in uporabe administrativnih podatkov za statistične namene.

Zlasti brezpogojna strokovna neodvisnost nacionalnih statističnih organov je ključni temeljni pogoj za ohranjanje visoke ravni verodostojnosti evropske statistike v njihovi osnovni podporni vlogi za gospodarsko upravljanje in, na splošno, za oblikovanje politik na podlagi dokazov. Predlog se izrecno nanaša na vodje nacionalnih statističnih uradov kot osebe, katerih neodvisnost pri opravljanju dolžnosti je predpogoj za neodvisnost posameznih uradov. Zato bi morali vodje NSU imeti svobodo odločanja glede procesov, statističnih metod, standardov in postopkov ter glede vsebine in časovne razporeditve statističnih objav in publikacij za vso evropsko statistiko. Prepovedano jim mora biti tudi pridobivanje navodil od nacionalnih vlad in drugih institucij, hkrati pa morajo biti zaščiteni pred prejemanjem tovrstnih navodil. Poleg tega bi bilo treba vodjem NSU dodeliti znatno avtonomnost pri odločanju o notranjem

upravljanju statističnega urada in jim dovoliti javno izražanje svojih stališč o proračunskih sredstvih, dodeljenih NSU v zvezi s statističnimi nalogami, ki jih je treba opraviti. Obstajati morajo tudi pregledna pravila za imenovanje, premeščanje in odpuščanje vodij nacionalnih statističnih uradov zgolj po strokovnih merilih.

Kot je določeno v Sporočilu Komisije „K trdnemu vodenju kakovosti za evropsko statistiko“ (COM(2011) 211 final), predlog vključuje tudi vzpostavitev „zavez za zaupanje v statistiko“, tj. izjav o spoštovanju Kodeksa ravnanja evropske statistike in zlasti načela neodvisnosti NSU. V skladu s predlogom bi jih morale podpisati vlade vseh držav članic in sopolpisati Komisija. Vsaka zaveza za zaupanje naj bi bila specifična za posamezno državo in naj bi vključevala ukrepe za izboljšanje. Dejansko izvajanje teh ukrepov bi spremljal Eurostat kot del že uveljavljenega rednega ocenjevanja skladnosti držav članic s Kodeksom ravnanja evropske statistike.

Predlog poskuša tudi pojasniti usklajevalno vlogo NSU v nacionalnih statističnih sistemih z izrecnim sklicevanjem na urade in funkcije, ki jih je treba usklajevati.

Še en glavni cilj predloga je okrepiti uporabo virov administrativnih podatkov za pripravo evropske statistike brez povečanja bremena anketirancev, NSU in drugih nacionalnih organov. V ta namen bi NSU morali biti vključeni, kolikor je potrebno, v odločanje o zasnovi, razvoju in prenehanju administrativnih zbirk, ki bi se lahko uporabljale za pripravo statističnih podatkov. Prosti in pravočasni dostop do administrativnih zbirk bi bilo treba odobriti NSU, drugim nacionalnim organom in Eurostatu, vendar samo v njihovem sistemu javne uprave in v obsegu, ki je potreben za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike.

Poleg tega predlog programsko obdobje evropskega statističnega programa usklajuje z večletnim finančnim okvirom Unije za poenostavitev proračunskega načrtovanja za statistične dejavnosti in za njegovo večjo stabilnost.

Nazadnje predlagana sprememba Uredbe (ES) št. 223/2009 upošteva potrebne prilagoditve Lizbonske pogodbe v zvezi s podelitvijo delegiranih in izvedbenih pooblastil Komisiji.

3. PRIPOMBE K STALIŠČU SVETA

Stališče Sveta odraža politični dogovor, dosežen 3. decembra 2014 med Evropskim parlamentom in Svetom, ki vključuje elemente, ki sta jih predlagali obe instituciji. Komisija ta dogovor podpira.

Glavne spremembe, vključene v to stališče, so glede na predlog Komisije naslednje:

Posebni položaj nacionalnih statističnih uradov se spremeni, tako da se omeji obseg pooblastil za sprejemanje odločitev na področju statistike za vodje nacionalnih statističnih uradov, kot jih predlaga Komisija, zlasti pri zadevah znotraj njihovih uradov. Poleg tega se določba o strokovni neodvisnosti razširi, tako da poleg vodij NSU zajema tudi „vodje statističnih oddelkov v drugih nacionalnih organih“.

Zaradi posebnega položaja Eurostata se uvede dodatni člen, ki v veliki meri temelji na elementih, že določenih v Sklepu Komisije o Eurostatu (2012/504/EU), ki je osredotočen na strokovno neodvisnost generalnega direktorja Eurostata, da se zagotovi skladnost z ustreznimi določbami, ki se uporabljajo za vodje NSU. Sporazumni predlog zlasti formalizira, da bo statistični dialog vsako leto zagotovil neposredno izmenjavo mnenj med generalnim direktorjem Eurostata in ustreznim odborom Evropskega parlamenta v zvezi s statističnimi zadevami.

Določba o vzpostavitvi „zavez za zaupanje v statistiko“ s strani držav članic je oslABLJENA, vendar je kombinirana s podrobnejšim opisom postopka spremljanja in poročanja, ki ga

uporablja Komisija.

V odgovor na zahtevo Evropskega parlamenta po okrepljenem kakovostnem spremljanju in izvrševanju so bile uvedene določbe, ki predvidevajo objavo pomislekov Komisije glede kakovosti nacionalnih prispevkov k evropski statistiki in se sklicujejo na možnost Komisije, da izvede preiskave v primeru suma o napačnem prikazovanju statističnih podatkov, pod pogojem, da se v takih primerih uporabljajo denarne kazni na podlagi sektorske zakonodaje.

Poleg tega so bila dodana dodatna sklicevanja na sodelovanje med evropskim statističnim sistemom in Evropskim sistemom centralnih bank o zbiranju evropskih statističnih podatkov.

4. ZAKLJUČEK

Komisija prejema rezultate medinstitucionalnih pogajanj in lahko zato podpre stališče Sveta v prvi obravnavi.